

Raadgevingen over muzisch onderzoek

Het ontwikkelen van een orakel van inzichten

Daan Andriessen

Daan Andriessen is lector Methodologie van Praktijkgericht Onderzoek aan de Hogeschool Utrecht en gefascineerd door de vraag hoe we het muzische en het onderzoekende met elkaar kunnen verbinden, zodanig dat het resultaat methodisch grondig is én praktisch relevant.

Nieuwe inzichten ontstaan bij mij vaak door prikkels van anderen, in gesprekken met anderen. In de vele mooie gesprekken die wij hebben tijdens de eerste werkplaats muzisch onderzoek ploppen de inzichten voortdurend op, als een pan met pindasaus die bijna aan de kook is. Hoe kan je daarmee om gaan? Hoe kan je die verzamelen, duiden, vastleggen en opvoeren? Dit artikel beschrijft mijn Orakel van inzichten. Dit orakel bevat 24 inzichten die ik heb opgedaan tijdens de eerste werkplaats muzisch onderzoek. Ik beschrijf het maakproces en de opvoering. Ook voeg ik het orakel toe zodat je er zelf mee aan de slag kan gaan.

Het maakproces

Hoewel er soms teveel ervaringen zijn om goed vast te leggen, probeer ik toch alles bij te houden door te schrijven in mijn opschrijfboekje. In een zwart AKO schrift met stevige kaft, 200 belijnde bladzijden en met mijn Pentel vulpotlood (0,7mm) die ik van mijn goede collega lector Remko van der Lugt heb gekregen. Met de voorbereidingsbijeenkomsten erbij hebben we tussen juni 2017 en mei 2018 in totaal twaalf bijeenkomsten. Die leveren zestig uur aan ervaringen en vele tientallen pagina's aantekeningen op met onbegrijpelijke nooit afgemaakt zinnen ("Maak de vorm ook onderzoeksontwerp"), instructies aan mijzelf ("Gadamer nogmaals proberen te lezen!"), vragen ("Hoe kunnen we ik-jij in de wetenschap bewaren?") en modelletjes. En wat doe je daar dan mee? In termen van de onderzoekscirkel van muzisch onderzoek: ik heb vele gegevens verzameld over muzisch onderzoek tijdens allerlei veelal heel muzische ervaringen en gesprekken en moet ze nu gaan duiden, vastleggen en opvoeren. Zonder een hele duidelijke onderzoeksvraag maar met een fascinatie voor muzisch onderzoek als methodologie.

Ik besluit dat de gegevens eerst wat ordening nodig hebben dus ik ga ze uittypen en groeperen in hoofdstukjes. Voor iedere bijeenkomst één. Ik merk dat uittypen ook betekent: opschonen (relevant, niet relevant), verduidelijken (kromme zinnen repareren en zinnen toelichten) en nieuwe kennis genereren. Tijdens het typen ontstaat nieuwe betekenis. Het resultaat is een Word document van 29 pagina's met een uitgebreide inhoudsopgave.

En nu? Hoe de nieuwe inzichten die in dit materiaal verborgen zitten vast te leggen?

En hoe ze opnieuw op te voeren? Ik kan een rapport schrijven of een artikel maar het grote nadeel daarvan is mensen daarvoor niet worden geraakt. Rapporten zetten niet aan om met inzichten zelf aan de slag te gaan. Kennis kan je namelijk niet overdragen, die ontstaat bij de ontvanger. Net als bij een voorstelling moet de toeschouwer het doen.

Bart van Rosmalen belt mij op 9 april thuis op. Wat ik ga doen tijdens de volgende tweedaagse van de Werkplaats Muzisch Onderzoek. Ik vertel hem van de 29 pagina's en van de leuke inzichten die daar uit komen. En van mijn vraag hoe die inzichten op te voeren. "Ik ben altijd gecharmeerd van het toeval" zegt Bart. "Dat het lot bepaalt welk inzicht je toe valt. Misschien kan je een orakel maken?" Een orakel komt uit de Griekse mythologie. Het was de communicatie tussen de Grieken en hun goden. Bekend is het Orakel van Delphi, gewijd aan de god Apollo. Een priesteres, Phythia genaamd, deed daar dienst als doorgeefluik van de openbaringen van de god, vaak in de vorm van een cryptische boodschap waarbij de toehoorder er zelf een praktisch advies uit moest destilleren. Maar ook andere culturen hadden hun orakels, waaronder in de vorm van een boek zoals de Chinese I Tjing, het boek der verandering. Hierbij bepaalt een specifieke procedure welke wijsheid je krijgt als antwoord op Je vraag. Als Westerlingen zeggen wij dan dat het toeval dit bepaalt.

Dit idee brengt mij twee dingen: een vorm voor het vastleggen van inzichten en een vorm om ze op te voeren. Inzichten vastleggen als 'hexagrammen' en de deelnemers door toeval een inzicht laten trekken en hen uit nodigen dit in een gesprek met een ander te koppelen aan het eigen onderzoek. Zo

ontstaat een opvoering waarin de deelnemers zelf nieuwe kennis genereren. Kennis ontstaat bij de ontvanger. Een orakel opvoeren is een vorm en een structuur om dit te faciliteren en ook eer te doen aan het orakel als muzisch werk.

Het maken van het orakel is een genot. De maker in mij gaat aan het werk met het maken van iets moois. In de I Tjing heeft ieder inzicht (een hexagram) een titel dus elk inzicht heeft een titel nodig. Ieder hexagram heeft ook een beeld, dus ik heb beelden nodig. Zelf geloof ik in de kracht van vragen en mijn inzichten zijn veelal een antwoord op een vraag. Dus ik heb vragen nodig. De I Tjing kent ook een ordening dus ik heb ordening nodig. En de hexagrammen zijn genummerd.

De meeste inzichten blijken te ordenen naar de fase van onderzoek dus dat wordt mijn eerste indelingscriterium. Maar een aantal niet, die hebben betrekking op kenmerken of randvoorwaarden van muzisch onderzoek. En een groep gaat over hoe muzisch onderzoek doorwerkt naar wetenschap, praktijk en onderwijs. Dus die drie categorieën voeg ik toe. Een andere ordening die blijkt te werken is de indeling in Spelen, Vertellen, Maken, Delen, waarbij overigens wel veel inzichten in meerdere categorieën vallen. De beelden verzamelen blijkt niet moeilijk, de inzichten zijn van zichzelf al vrij beeldend. En het aantal? Wanneer houd ik op? Er zitten in het materiaal misschien wel honderd inzichten. Hoe te selecteren. Ik ontdek dat begrijpelijkheid een belangrijk criterium is: dat ik mijn eigen aantekeningen en het inzicht dat daarin is verwoord nog zelf begrijp. En dat het lukt om te komen met een titel, en een vraag. En dat ze mij op de een of andere manier raken. Ik houd op bij

24. Dat is een mooi getal. Deelbaar door 1, 2, 3, 4, 6, 8 en 12. Ja, zo is het goed.

Dan de opvoering. Zodra je het presenteren van onderzoeksresultaten een opvoering noemt, hoort alles er ineens bij. Vanaf het eerste moment dat je opstaat om het podium te betreden tot het laatste moment vlak voordat de volgende aan de beurt is. Daarbij verandert er iets wezenlijks. Bij traditioneel onderzoek gaat het om de driehoek onderzoeker – onderzochte – data. Dat werkt ontvreemdend. Bij een opvoering is de driehoek: maker – publiek – opvoering. Dit stimuleert om over alles na te denken. Wat trek ik aan? Hoe kom ik op? Waar zit het publiek? Wat doet het publiek? Wat is mijn verhouding tot het publiek? Ik besluit de opvoering te doen in de kring van deelnemers. Opstaan, flipover erbij pakken, kort vertellen over het waarom en hoe van het orakel en dan aan de slag. Deelnemers een inzicht laten trekken (blind). En hen uitnodigen in tweetallen de volgende vier vragen te beantwoorden:

- Wat roept het bij je op?
- Wat zou je willen citeren uit het inzicht?
- Wat zeg je terug tegen het orakel?
- Welk inzicht geeft dit voor jouw onderzoek?

De nabespreking is met behulp van de Critical Response Methode (musework.nl).

De opvoering

Op 12 en 13 april 2018 hebben we de derde tweedaagse van de werkplaats muzisch onderzoek. Centraal staat de laatste stap in de cirkel van muzisch onderzoek: je inzichten opvoeren. Deelnemer hebben een korte opvoering voorbereid van de inzichten die ze tijdens hun muzisch onderzoek hebben opgedaan. Het idee is ze om de beurt op te

voeren en onze ervaringen te bespreken met de Critical Response Methode. Ik ga als eerste. Na een korte introductie deel ik de inzichten uit. Ik maak er een waaier van, draai hem om zodat niemand de inzichten kan zien en ga de kring rond. Iedereen mag één inzicht trekken. Terwijl ik de kring rond ga krijg ik als snel het gevoel van een ritueel. Een ritueel dat ik associeer met het uitdelen van de hostie in de katholieke kerk: het lichaam van Christus. Langzaam ga ik het geluid erbij maken wat de priester in de kerk er vroeger altijd bij maakte. Hij zei dan "Het lichaam van Christus" maar je hoorde alleen een soort fluittoon: "Szusus.....szuszuz". Dit hoort er blijkbaar bij. Wanneer iedereen een inzicht heeft, gaan de tweetallen aan de slag. Op heel verschillende wijze. Sommigen gaan elkaars kaartjes vergelijken, anderen lezen de kaartjes aan elkaar voor. De gesprekken groeien. Sommigen doen eerst de een dan de ander, anderen wisselen vaker of doen alles samen. Er ontstaan geanimeerde gesprekken.

In de nabespreking worden de deelnemers eerst uitgenodigd te zeggen wat ze betekenisvol, spannend of interessant vonden, een 'statement of meaning'. Een paar reacties:

- Opmerkelijk dat wij worden geactiveerd in Daan's opvoering.
- Nieuwsgierigheid naar de 22 gemiste inzichten.
- Het gevoel dat je de enige bent die dit inzicht krijgt. Leuk.
- Benieuwd hoe dit orakel zich verder gaat ontwikkelen.
- Onrustig van het besef dat dit orakel voor mijn onderzoek van toepassing is.
- Blij dat het inzicht bijna mijn onderzoeksvraag is, maar mooi ingekleed.
- De neiging om inhoudelijk allerlei dingen

terug te zeggen. Gevoel van urgentie en verantwoordelijkheid om te reageren.

- Ik raak geïnteresseerd in hoe Daan Andriessen werkt.
- We worden allemaal onderdeel van jouw hersenpan. Weird.
- In deze werkvorm is een mate van afstand die ik zelf kan reguleren.
- Prettige herkenning in de intro over het overbrengen van inzichten.
- Nieuwsgierigheid naar het vervolg van dat ene inzicht.
- Gevoel van drukte die de presentatie teweeg brengt.

De tweede stap is dat ik vragen mag stellen aan de deelnemers. Ik ben nieuwsgierig naar het proces bij de deelnemers. Hoe maken ze verbinding tussen mijn input en hun eigen leven, wereld en onderzoek? Bij het lezen van het inzicht ervaren deelnemers bevestiging bij wat ze zelf in de werkplaats aan het doen zijn. Maar ze ervaren ook onrust: "Ik ervaarde onrust door de notie van volumeknoppen (zie # 23) en de verantwoordelijkheid om daar zelf aan te draaien." Daarbij helpt het dat het een orakel is: "Door het als een orakel te benoemen gaat het over mij. Ik krijg het inzicht immers niet voor niets van het lot." De inzichten zijn ook treffend: "Ik ervaarde dat het inzicht mij gelijk existentieel raakte. Hele grote waarde, in werk, maar ook privé". Ook ben ik nieuwsgierig hoe het was om het samen te doen: "Je krijgt eigenlijk een extra inzicht cadeau dat ook relevant kan zijn". Daarbij is het fijn als de ander zijn inzicht voorleest, dus ook weer opvoert: "Het levert een dubbele oogst op als de ander zijn inzicht voordraagt in plaats van enkel laat lezen". Maar er zijn ook nadelen aan: "De singulariteit van het ene briefje werd weggenomen door het te delen met de

ander. Ik ben wel vooral met de inzichten bezig en minder met de ander". En: "Procedureel zorgde het voor ruis. Wat is precies de bedoeling?" "De rijkheid door de vorm is ook wel overweldigend".

Het wordt even heel spannend als blijkt dat de deelnemers ook een soort van dubbele agenda ervaren. Voor mij is de opvoering niet alleen het opvoeren van reeds verworven inzichten, maar ook het uittesten van de aanpak. Er zitten twee lagen in: de laag van de inhoud van het orakel die gaat over muzisch onderzoek en de laag van de werking van het orakel in een opvoering. Niet iedereen ervaart die tweede laag als prettig. Zonder het te weten is men onderdeel van een experiment.

Tot slot krijg ik suggesties voor de toekomst. Er zou meer aandacht kunnen zijn voor de afronding. Laat de deelnemers tot slot een stukje schrijven over wat ze hebben opgestoken voor hun eigen onderzoek en zo de buit binnen halen. En ook de tip om zelf explicieter te zijn over wat ik ermee wil, over de twee lagen en meer te vertellen over het verhaal achter het orakel.

De hele nabespreking in de vorm van het Critical Response Process blijkt onderdeel van de opvoering. Het hoort erbij. De opvoering houdt pas op zodra we even pauze gaan houden. Ik ervaar de opvoering als een fijn proces, waarin het heerlijk is om even in het middelpunt te staan. Ook is het fascinerend dat er allerlei vragen worden gesteld die je bij een traditionele voorstelling nooit zal stellen. En dat er behoefte is aan meer. Meer van dit soort gesprekken over het muzische en onderzoek.

Zelf aan de slag

Het orakel is nog lang niet af. Er zullen meer inzichten bijkomen. Door dialoog over de huidige inzichten zullen deze veranderen en verdiepen. We zullen meer toepassingsmogelijkheden ontdekken. Ondertussen kan je er zelf mee aan de slag. Knip de inzichten op de volgende bladzijden uit en schut ze goed. Zodra je vast komt te zitten in je eigen onderzoek, trek er dan een uit en kijk wat dit jou te zeggen heeft. Schrijf dat op. Ik ben benieuwd naar jullie ervaringen.

Er is lol te beleven aan het invullen van een formulier*Hoe kan je muzisch werken in een bureaucratie?*

De strijd tussen de systeemwereld en de leefwereld is te ondervangen door te zoeken naar het muzische in de systeemwereld. Pas op dat je het muzische niet als een interventie naar binnen gooit maar gedraag je als een “tempered radical” (Debra Meyerson, 2001) en zoek naar het muzische in alles. Er is lol te beleven aan het invullen van een formulier door te kijken naar de schoonheid van de structuur. Er is lol te beleven aan een vergadering door het te zien als een theater.

Photo by rawpixel on Unsplash

Doorwerking
van muzisch
onderzoek

Spelen

“Data zet niet vast, ik zet mijzelf vast”*Hoe kan ik mij verbonden tot het kille begrip “data”?*

Bij veel mensen roept het begrip “data” weerstand op. Data zijn afstandelijk, koud, zitten in computers. Tegelijkertijd kunnen data de bron zijn van nieuwe inzichten. Het kan helpen ervaringen even stil te zetten door er data van te maken. Zie data dan als prikkels of kiemen tot nieuw inzicht. Verzamel die prikkels door er ontvankelijk voor te zijn. Ze worden je dan vaak vanzelf gegeven (“gegevens”). Probeer ervaringen even “vast te leggen” als gegevens en te combineren zodat deze kiemen uit kunnen groeien tot nieuwe inzichten. Koppel er een vraag aan om leven in de gegevens te blazen.

Photo by Markus Spiske on Unsplash

Gegevens
verzamelen

Vertellen
Spelen
Maken
Delen

De kracht van vragen stellen*Wat kan een vraag voor mijn onderzoek betekenen?*

Het stellen van een vraag maakt een handeling tot een onderzoek, een verkenning. Dit maakt kwetsbaar (je weet immers zelf het antwoord niet) en brengt je daardoor alleen al dicht bij de ander. Jouw zoektocht wordt een gezamenlijke zoektocht waardoor eventuele hiërarchie verdwijnt: “zullen we samen onderzoeken?”. Een vraag introduceert de tragiek van het niet weten. Een vraag beperkt én opent een wereld. Daarmee geeft hij focus en ruimte voor nieuwe inzichten. Een vraag brengt leven in data.

Photo by Ken Treloar on Unsplash

Fascinatie of
vraag verduidelijken

Delen

Pendelen om tot inzicht te komen*Hoe kom je van gegevens tot inzicht?*

Inzichten ontstaan veelal door te vergelijken. Gegevens, ervaringen, situaties, invalshoeken, aanpakken. Gegevens van hier met die van daar, nieuwe ervaringen met oude, de linker situatie met de rechter, de muzische invalshoek met de onderzoekende, schilderen met een mes of met een penseel. Van een ervaring gegevens maken fixeert de ervaring. Door vervolgens te pendelen tussen ervaringen ontstaat nieuw inzicht. Het bewegen creëert de gedachte. Het combineren creëert het idee.

Gegevens
duiden

Vertellen
Spelen
Maken
Delen

Beschrijven van kennis*Hoe beschrijf je kennis?*

Als kennis in vele soorten komt (conceptuele kennis, handelingskennis, sociale kennis, materiele kennis, lichamelijke kennis) dan zijn er ook vele manieren om kennis te beschrijven. De genoemde soorten zijn evenzovele ingangen om te schrijven. Conceptuele kennis gebruikt de taal van concepten en afgebakende begrippen, handelingskennis de taal van het maken en het doen, sociale kennis de taal van de relaties, emoties, wensen en verlangens, materiele kennis de taal van het aanraken, het voelen, de zintuigen, lichamelijke kennis de taal van de beweging, de gevoelens, de sensaties, de lusten.

Photo by Debby Hudson on Unsplash

Inzichten
vastleggen

Vertellen
Delen

Onderzoek maakt dood en wekt nieuw leven*Hoe overwinnen we de dodelijke afstandelijkheid van onderzoek?*

Veel deelnemers ervaren dat het vastleggen van ervaringen hen ervan vervreemd. Er is een angst dat het verzamelen van gegevens over de muzische ervaringen deze dood maakt. Bedenk dat vastleggen ook een scheppende daad is. Van het ene wordt iets anders gemaakt. Uit de dood van het ene wordt het andere geboren. Dat andere komt tot leven op het moment dat het nieuwe inzicht wordt opgevoerd en leidt tot nieuw leven bij het publiek.

Photo by Marius Christensen on Unsplash

Inzichten
vastleggen

Maken
Delen

De vele objecten van muzisch onderzoek*Wat kan je allemaal bestuderen met muzisch onderzoek?*

Muzisch onderzoek kan verschillende objecten van onderzoek hebben, vaak ook tegelijk:

1. De opvoering / het werk zelf: wat leren we over het werk? (research on artistic practice)
2. Het onderwerp waarnaar je onderzoek doet (research trough artistic practice)
3. De werking van muzisch onderzoek zelf (research on artistic research)

Photo by Dmitry Ratushny on Unsplash

Vraag / fascinat
ie verduidelijken

Vertellen
Spelen
Maken
Delen

Pendelen tussen 1ste, 2de en 3^e stem*Hoe beweeg je in muzisch onderzoek heen en weer tussen theorie en praktijk?*

Traditioneel is onderzoek 3rd voice: de onafhankelijke 3^e persoon beschrijft de werkelijkheid met afstand. Deze afstand kan vervreemdend werken. In muzisch onderzoek brengen we de 1st voice weer in: de stem van de maker die zich beweegt in de werkelijkheid. De stem van de deelnemer die participeert. De innerlijke stem van het publiek die het werk beleeft. Het maken gebeurt daarbij gezamenlijk waardoor ook de 2nd voice gaat klinken: de stem van het wij. Muzisch onderzoek helpt pendelen tussen stemmen.

Photo by Marius Masalar on Unsplash

Inzichten
opvoeren

Vertellen
Maken
Delen

Wat onderzoek is*Wat zijn definiërende eigenschappen van onderzoek?*

Onderzoek start met een fascinatie of een vraag. Ook werk je in onderzoek met gegevens die je verzamelt. Bij het verzamelen zet je een ervaring even tijdelijk stil en probeer je aspecten ervan te pakken. Zodra je een verzameling hebt van gegevens kan je er tussen gaan pendelen. Het vergelijken leidt tot duiding en daarmee tot nieuwe inzichten die je probeert vast te leggen.

Een belangrijke definiërende eigenschap van onderzoek is dat je de inzichten vervolgens openbaar maakt, anders is het leren.

Kenmerken
van muzisch
onderzoek

Vertellen
Spelen
Maken
Delen

Een continue proces van inzichten creëren*Wat is paralogy?*

“Paralogy is the ongoing creation of meaning. You say something and it inspires me to say something in return. Consensus, Lyotard tells us, is merely a stage in our conversation. What conversation can give us can be much more valuable than that. It can bond us to the process of a dialogue that requires both our parts, and when it works successfully it can awaken our minds to an unending expansion of new ideas. That's paralogy.”

Lois Shawver, 25 September 1996

flickr.com/photos/brachacettinger/2106213604/in/photostream/

Voorwaarden
voor muzisch
onderzoek

Muzisch onderzoek vereist een eigen muzische praktijk*Hoe kan ik mijn makerschap aanwakkeren?*

Een belangrijk onderdeel van muzisch onderzoek is het makerschap. Dit moet je oefenen. Als je aan muzisch onderzoek doet heb je een artistieke praktijk nodig waarin je kan maken, los van wat moet. Daarin oefen je de voice of the artist. Dat is een gewoonte. Daarin ontdek je je artistic practice. Iedereen kan dat. De hypothese is: als je jouw muzisch verlangen (dat iedereen heeft) vorm geeft gaat dat jou helpen om in je praktijk te pendelen tussen muzisch en praktijk. Het helpt het doorbreken van de macht van het systeem en de gewoonte.

Photo by Alfred Leung on Unsplash

Voorwaarden
voor muzisch
onderzoek

Maken
Spelen

Opvoeren maakt kennis weer menselijk*Hoe kunnen we afstandelijke kennis laten doorwerken in de praktijk?*

Hoewel kennis in vele gedaanten komt (zie #5) levert traditioneel onderzoek vooral conceptuele en handelingskennis op. Kennis de afstand heeft. Dit belemmert het gebruik ervan in de praktijk. Door kennis op te voeren als muzisch werk wordt op belevingsniveau opgeroepen waar het over gaat (1st person inner voice). Door sfeer, context en beleving toe te voegen. De toeschouwer moet het werk opnieuw opvoeren. Dit geldt zelfs ook voor een tekst. Dat is wat de muzen doen. Het werk opvoeren. Het bezingen van de goden.

Photo by Lacie Slezak on Unsplash

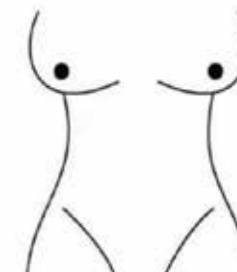
Inzichten
opvoeren

Vertellen
Spelen
Delen

Eerst ervaren dan verklaren*Hoe kan ik inzichten die ik heb verzameld aan anderen over brengen?*

Wat zie jij op het plaatje hiernaast?

Eigenlijk kan kennis niet buiten een persoon bestaan. Buiten een persoon is kennis slechts informatie. Kennis ontstaat wanneer die informatie door de ontvanger opgevoerd wordt in een innerlijke voorstelling. Teksten kunnen dat (als ze goed zijn), maar krachtiger is het wanneer de ontvanger de taal kan verbinden aan een ervaring. Uit dat idee volgt het principe van eerst ervaren dan verklaren: eerst een inzicht laten ervaren, dan de taal gebruiken om het inzicht toe te lichten. Kennis als onderschrift bij de ervaring.

Inzichten
opvoeren

Spelen
Delen

Een groot verlangen om uit te breken*Hoe kan muzisch onderzoek wetenschap verder helpen?*

Er is in de wetenschap een enorm verlangen bij een aantal mensen om uit het keurslijf te breken en onderzoek te doen dat doorwerkt naar de praktijk. Relevantie, impact, valorisatie zijn evenzovele termen voor een behoefte om iets te betekenen voor de mensheid. Muzisch onderzoek verruimt de blik op wat onderzoek mag en kan zijn, verrijkt, bevrijdt en zet in beweging.

Photo by Mario Azzi on Unsplash

Doorwerking
van muzisch
onderzoek

Delen

9 x muzisch onderzoek*Wat zijn kenmerken van muzisch onderzoek?*

1. Maakt jou als onderzoeker zichtbaar
2. Activeert en werkt met andere vormen van kennis
3. Slaat een brug tussen intuïtief weten en 3rd voice kennis
4. Helpt om de beperkingen van de taal te verminderen
5. Leidt tot een artistiek werk van jouw onderzoeksresultaten
6. Kan helpen onderzoeksresultaten navolgbaar te maken
7. Is heel geschikt in complexe situaties waarin gewerkt moet worden met het principe van 'probe – sense – respond'
8. Is samen onderzoeken
9. is niet waarden vrij maar stimuleert professionals

Photo by Agence Olloweb on Unsplash

Kenmerken
van muzisch
onderzoek

Vertellen
Spelen
Maken
Delen

Met respect voor het werk*Hoe mag een muzisch werk als data worden gebruikt?*

1. Erken het werk, bijvoorbeeld door het te citeren
2. Geef antwoord op het werk: wat heb je gehoord / gezien, wat doet het met je?
3. Neem de tijd. Ga niet te snel naar “er iets mee willen”, het gebruiken. Stel het benutten uit
4. Ga niet uit van een bedoeling maar van iets dat de aandacht trekt
5. Zorg voor wederkerigheid dus geef ook iets terug aan het werk
6. Houdt het werk intact

Photo by Isaiah McClean on Unsplash

Gegevens
verzamelen

Spelen
Maken

In de ban van de ring*Hoe organiseer je muzisch onderzoek?*

Traditioneel leidt onderzoek tot het innemen van de expertrol en daarmee tot een hiërarchie. Door allemaal de rol van onderzoeker in te nemen wordt dit voorkomen. Samen vormen we een reisgezelschap waarbij geldt: hoe meer verschillende volkeren hoe beter. Hierbij komt gezamenlijke kracht uit het kwetsbaar kunnen zijn. En uit het erkennen dat ook je eigen schaduw met je mee reist.

Photo by Phil Coffman on Unsplash

Voorwaarden
voor muzisch
onderzoek

Muzen belichten wat voorbij de normale denkkaders ligt*Hoe draagt muzisch onderzoek bij aan doorwerking van onderzoek?*

In mijn zoektocht naar manieren om doorwerking van onderzoek in het hbo te vergroten moet ik voorbij het denkende en het beschouwende van onderzoek naar de beleving en ervaring. Overigens zonder het denken en beschouwen aan de kant te zetten. Muzen belichten wat voorbij de normale denkkaders ligt. Dus ze kunnen helpen meer verborgen kennis te belichten die nog *in* het onderzoek verscholen ligt. Ze kunnen nieuwe vormen van data ontsluiten. En ze kunnen inderdaad ook kennis laten beleven, belichamen en ervaren waardoor de weg naar leren en veranderen wordt geopend.

Photo by Hudson Hintze on Unsplash

Doorwerking
van muzisch
onderzoek

Vertellen
Delen

Ik - jij*Hoe kunnen we ik – jij in de wetenschap bewaren?*

Kennisontwikkeling streeft naar intersubjectiviteit, overdraagbaarheid: ik – het. Echter, door ik – het kennis te maken verandert het ik. Ik wordt een vreemde in de wereld. Ik – jij is tegenwoordigheid. Ik – het is daar en toen. Muzisch onderzoek is een middel om ik – jij in de wetenschap te bewaren. Wetenschappelijke taal is analytisch, het-taal. Muzisch is directe ervaring ik – jij taal.

Photo by Sharon McCutcheon on Unsplash

Inzichten
opvoeren

Spelen
Maken
Delen

Extractor*Is de waarheid reproduceerbaar of eenmalig?*

Als kennis eigenlijk niet buiten de mens kan bestaan is de waarheid dan reproduceerbaar of eenmalig? Als je waarheid alleen kan beleven is deze dan over te dragen? Kan je iemand anders waarheid geven? Iedere keer dat ik Through the Wall van Song Dong in Museum Voorlinden beëindigt zie ik iets anders. Dit spiegelpaleis toont de spiegel in de spiegel. En dat tot vijf lagen diep. Als de vijf lagen in de droom van Robert Fischer waarin Dom Cobb afdaalt in de film Inception. Wat ligt daar op de bodem? Kan ik het pakken?

Photo by Kinga Cichewicz on Unsplash

Inzichten
opvoeren

Vertellen
Spelen
Maken
Delen

Beelden van kennis*Hoe zien mensen kennis?*

Er bestaan vele verschillende beelden van kennis: het onbewuste weten, ervaren abstractie, fysieke kennis, persoonlijke kennis, intuïtieve kennis, doorleefde kennis, theatrale kennis, kennis van waarden, kennismaking, iets dat is achtergebleven, iets dat blijvend is, iets dat overblijft als wij weg zijn, semantische kennis, existentiële kennis, zeer persoonlijke kennis, een kennismaking met een inzicht, een goed antwoord, waarheid, wetenschappelijke kennis met een groot gewicht.

Photo by Victor Freitas on Unsplash

Inzichten
vastleggen

Maken

De onderzoekscirkel*Wat zijn de stappen in muzisch onderzoek?*

Kenmerken
van muzisch
onderzoek

Vertellen
Spelen
Maken
Delen

Turn up the volume*Wat is de relatie tussen muzisch en onderzoek?*

Het muzische en onderzoekende zijn twee innerlijke posities. Twee volumeknoppen die je harder en zachter kan zetten. Het onderzoekende kan het muzische versterken andersom. Beiden zijn altijd al aanwezig. Wel zijn ze ieder verbonden met twee externe praktijken met hun eigen geschiedenis, waarden en mores: de kunsten en de wetenschap. Muzisch onderzoekers zullen vaak met een van de twee praktijken een sterke band hebben die hun identiteit en opvattingen heeft gevoed. Dit leidt intern tot valkuilen, kernkwaliteiten en uitdagingen en naar anderen toe tot allergieën.

Photo by Markus Spiske on Unsplash

Kenmerken
van muzisch
onderzoek

Vertellen
Spelen
Maken
Delen

De kracht van de verzameling*Hoe kan ik tot inzichten komen in muzisch onderzoek?*

Een manier om dit te doen is om een verzameling van inzichten aan te leggen. Bij een verzameling zoals een herbarium probeer je iedere keer weer om iets te pakken te krijgen. Zo oefen je met ieder nieuw inzicht. Niet alle inzichten hoeven daarbij even goed te zijn, zoals het oeuvre van een kunstenaar ook sterkere en zwakkere werken bevat. De kracht van de verzameling is daarbij meer dan de som der delen. Juist door zijn omvang kan het iets los maken. En kunnen de inzichten in samenhang worden bestudeerd? Wat zijn verschillen, wat zijn overeenkomsten?

Photo by Joao Tzanno on Unsplash

Inzichten
opvoeren

Maken
Delen